

Lärohandledning Styx märke

Lärohandledningen till Styx märke fokuserar på innehåll ur kursplanerna i ämnena svenska och religion.

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- Hur olika livsfrågor, till exempel vad som är viktigt i livet och vad det innebär att vara en bra kamrat, skildras i populärkulturen.

Tanken med lärohandledningen är att eleven först funderar och skriver ner sina funderingar själv, diskuterar och jämför sedan sina funderingar med en klasskamrat, för att till sist diskutera frågorna i helklass med läraren, eller en utsedd elev, som samtalsledare.

För de lärare som använder sig av Sokratiska samtal i sin undervisning, är många av frågorna skrivna för att passa även denna undervisningsmetod.

Frågorna i lärohandledningen är mer eller mindre öppna, för att främja samtalet om boken. Till varje kapitel finns ett varierande antal frågor, och det är upp till läraren att själv välja en del av frågorna eller använda alla lärohandledningens frågor till Styx märke, beroende på klassens intresse och behov, tid, syfte med lektionen etc.

Kap 1

I bokens första kapitel blir Sofia och Leo jagade av Styx soldater.

1. Varför flyr Sofia och Leo undan för Styx soldater?
2. Vem/vad tror du att Styx är?
3. Idag är det många människor som flyr undan krig och fattigdom. Ser du några likheter/skillnader mellan Leo och Sofias flykt, med de människor som på senare tid flytt till Sverige?
4. Namnet Styx är hämtat ur grekiska mytologin. Ta reda på vad Styx är för något och fundera på varför författaren kan ha använt namnet Styx till soldaterna och till den som tagit makten i Sofias och Leos land.

Kap 2

I detta kapitel kommer Sofia och Leo till landet Sagofallen där de möter Tilia.

1. Rita hur du uppfattar hur Tilia ser ut. Använd dig av bokens beskrivning. Jämför sedan med en klasskamrat. Vilka likheter och skillnader finns det i hur ni har uppfattat Tilia?

2. I boken kommer Sofia och Leo till Sagofallen genom en ihålig ek. Finns det andra böcker, eller filmer, där bokens huvudrollsinnhavare kommer till andra världar? Vilka likheter och skillnader finns det i Styx märke mot andra böcker?

Kap 3

I kapitel tre får Sofia och Leo frågan om att genomföra ett uppdrag.

1. Sofia tvekar, men tar till slut mod till sig och bestämmer sig för att genomföra uppdraget. Vad är det som får henne att säga ja till uppdraget?
2. I ditt och de andra i klassens liv, kommer det att komma olika situationer där ni ställs inför ett val. Vad är det som gör att det ibland är svårt att välja det som egentligen är det rätta?

Kap 4

I detta kapitel blir Leo frestad av att ta emot en silvertacka.

1. Varför tror du att Leo blir frestad att ta emot silvertackan, trots att Tilia sagt att de inte får ta emot något från någon?
2. Tänk dig att du blir erbjuden något som gör att du kan köpa allt du kan önska dig, vad skulle få dig att inte ta emot gåvan?
3. Finns det några situationer i verkliga livet där man inte får ta emot gåvor hur som helst? Varför får man inte det?

Kap 5

”Sofia och Leo springer båda så snabbt de förmår, men röken tar in på dem. Närmare och närmare kommer den för varje meter som går. Frågan är om de ska nå fram till Spegelslottet i tid?”

1. Skriv en fortsättning. Hinner de fram? Hur lyckas/misslyckas de? Vad känner de? Gör fortsättningen till spegelslottet så spännande som möjligt!

Kap 6

Sofia blir frestad att ta emot en mask, som kommer att göra henne till den vackraste och populäraste flickan i hela riket.

1. Varför tror du att Sofia är frestad att ta emot masken och bli den vackraste och mest populära flickan?
2. Finns det situationer i verkliga livet där folk blir frestade att ta en ”genväg” för att bli vackrare eller mer populära? Vad tycker du om det?

Kap 7

”Stig in och sök

Där elden finns

Bildas en gök

Öppningen jag minns”

1. Sofia och Leo utsätts för en gåta. Försök att lösa gåtan så att labyrinten öppnas!
2. Skriv en egen gåta, låt läraren samla ihop era gåtor och lös dem i helklass!

Kap 8

Du har snart läst halva boken. Styx märke är en fantasybok. Wikipedia skriver vad som är utmärkande för genren fantasy:

Delar som tillhör fantasyberättelsens grund är först och främst fantasivärlden,^[1] vilken kan vara likt en sagovärld, eller likna västvärldens medeltid. Det finns ofta slott och drakar, monster och häxor, hjältar och fiender med i fantasyberättelser. I en del fantasyberättelser finns det två världar vilka berättelsen vandrar mellan, genom exempelvis en magisk dörr som någon träder in igenom eller genom att någon faller ner i ett magiskt håll. Huvudpersonen, hjälten, har ett uppdrag, ofta något eller någon den söker efter. Det är vägen dit, hur hjälten löser detta, som är berättelsens handling. Läsaren eller betraktaren får följa hur utmaningar och prövningar blir lösta, och hur målet eller gåtans lösning kommer närmare. Fantasivärlden är full av magi, som används på många olika sätt. Både hjälten och hans fiender använder magi för att försvara sig och för att attackera andra. Det finns ett stort antal karaktärer, både onda och goda. Vanligtvis brukar de onda försöka ta över världen i början av berättelsen, medan hjälten gör allt för att skydda den.

(<https://sv.wikipedia.org/wiki/Fantasy>)

1. Vad är det som gör Styx märke till en fantasy? Ge exempel ur boken.

Kap 9

De svarta riddarna har tagit Amalia, den snälla haren, till fånga.

1. Varför tror du att de har tagit Amalia till fånga?
2. Om du vore Amalia, skulle du då göra det som de svarta riddarna ville. Förklara varför eller varför inte!

Kap 10

Att dela in goda och onda i färger är ett klassiskt berättarknep. Här är de elaka riddarna svarta.

1. Finns det fler böcker eller filmer, som också ger den onda sidan färgen svart eller kallas mörka...?
2. Finns det någon bok eller film som gör tvärtom, ger det goda mörka färger?

Kap 11

Leo blir frestad att ta maktens ring.

1. Om du fick råda över hela världen, vad skulle du bestämma då?
2. Är makt något bra eller dåligt? Ge exempel!
3. Vem är mäktigast i den verkliga världen? Förklara hur du tänker!

Kap 13

Sofia blir frestad att röra vid vattnet och bli evigt ung – slippa bli sjuk, få krämpor och lida.

1. Tror du att det är möjligt i vår värld att nå dit, att slippa bli sjuk, få krämpor och lida? Förklara varför eller varför inte!

Kap 17

Sofia och Leo har kommit till Kunskapens källa och Svarta kungen. Kunskap är makt, heter ett talesätt.

1. Förklara på vilka sätt kunskap kan vara makt!
2. I en annan berättelse (Skapelseberättelsen i Bibeln) finns kunskapens träd, på gott och ont. Hur kan man använda kunskap till både gott och ont?

Kap 18

”De ser hur den Svarta kungen helt löses upp framför ögonen på dem och blir till svart rök som sedan sugts rakt in i den öppnade boken. Svart rök tränger också in genom rummets alla öppningar och springor och allt försvinner in i Tidens bok.”

1. Vad tror du hände när Svarta kungen och den svarta röken sögs in i Tidens bok?

Kap 19

När Sofia och Leo kommer tillbaka till sin egen värld, finns inte Styx mer. Ingen har ens hört talas om Styx.

1. Om du hade chansen att få suga in vår världs ”Styx”, vad skulle du då önska ska försvinna från vår värld?
2. Om du ska förklara vad Styx är, hur skulle du förklara det?
3. Hur skulle du förklara vilket budskap Styx märke har till dig som läsare.